

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. II, s. r. o., T.**, IČO: X., právne zast. JUDr. S. U., advokátom, N., proti žalovanému **M. S., spol. s r. o., P.**, IČO: X., právne zast. Advokátskou kanceláriou M., s. r. o., P., IČO: X., v **konaní o neúčinnosť právneho úkonu**, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. novembra 2011, č. k. 3Cob/372/2011-363, č. k. 3Cob/373/2011, č. k. 3Ncb/12/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III. v Bratislave uznesením zo dňa 13. 06. 2011, č. k. 29 Cb/27/2010-280 zrušil predbežné opatrenie nariadené Okresným súdom Bratislava III. dňa 09. 12. 2009, pod č. k. 29 Cb/200/2009-91, a to s poukazom na ust. § 77 ods. 2 O. s. p. a žalobcom predložené doklady, ktorými mal za preukázané, že žalovaným boli v rokoch 2009 a 2010 realizované viaceré z najväčších pozemných stavieb na Slovensku, a to napr. P. O. R. v B., bytový dom na O. - P., obytný komplex T. v Č., v rámci tržieb stavebných firiem bol žalovaný v roku 2009 na 26. mieste s tržbou v sume 26 229 000,-- Eur, zo súvahy za rok 2010 vyplýva, že na účtoch v bankách má k 31. 12. 2010 sumu 2 510 038,-- Eur, zo súvahy za rok 2009 vyplýva, že ku dňu 31. 12. 2009 to bola suma 1 421 448,-- Eur so zreteľom, na ktoré konštatoval, že uvedené svedčí o priaznivej finančnej situácii žalovaného. Vyslovil názor, že predložené doklady svedčia o tom, že žalovaný ako dlžník je prosperujúcim podnikateľským subjektom, bonitu žalovaného nie je nevyhnutné preskúmať súdnym znalcom, obrat žalovaného preukazuje reálnu možnosť zabezpečiť prípadný možný budúci výkon rozhodnutia, či už zablokovaním účtov alebo prihlásením pohľadávok, ktoré má žalovaný proti tretím subjektom.

Na odvolanie žalobcu odvolací súd napadnutým rozhodnutím potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 13. 06. 2011, č. k. 29Cb/27/2010-280, zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava III. v B. zo dňa 04. 07. 2011, č. k. 29Cb/27/2010-301 v napadnutej časti, týkajúcej sa vstupu ďalšieho účastníka do konania, návrh žalobcu na zmenu žaloby zamietol a zároveň návrh žalobcu na doplnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 04. 2011, č. k. 3Ncb/12/2011-276, zamietol.

Odvolací súd poukázal na odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie existenciou dôvodnej obavy, že tak, ako spoločníci a konatelia dlžníka konali v decembri a previedli majetok zo spoločnosti dlžníka na žalovaného, môžu konať prostredníctvom spoločnosti žalovaného a nehnuteľnosti, nadobudnuté od dlžníka, previesť na tretiu osobu, a súčasne utlmiť v spoločnosti žalovaného všetku podnikateľskú činnosť a opakovane zanechať aj novú spoločnosť bez majetku a ukrátiť tak žalobcu. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že predbežné opatrenie plní ochrannú funkciu jedného z účastníkov konania, a to bez riadneho posúdenia veci samej a bez riadne vykonaného dokazovania vo veci samej, len na základe osvedčenia návrhu účastníka a osvedčenia hrozby vzniku ujmy, obmedzuje práva a ukladá povinnosti druhému účastníkovi, ale len po nevyhnutnú dobu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo predloženými dokladmi preukázané, že dôvody pre trvanie nariadeného predbežného opatrenia v súčasnej dobe neexistujú, a to z dôvodov uvedených súdom prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožnil. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že vo veci rozhodol nesprávne obsadený súd, a to z dôvodov uvedených vo svojom predchádzajúcom uznesení č. k. 3 Ncb/12/2011-276 zo dňa 29. 04. 2011, nakoľko rozvrh práce Okresného súdu Bratislava III. na rok 2011 obsahuje rovnaký postup pri reklamácií voči zapísaniu veci ako rozvrh práce na rok 2010, ktorý zodpovedá ust. § 152 ods. 7 vyhl. 543/2005 Z. z. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Súd prvého stupňa uznesením zo 04. 07. 2011, č. k. 29Cb/27/2010-301, pripustil vstup spoločnosti M., spol. s r. o., P., IČO: X. do konania ako ďalšieho účastníka na strane žalovaného. Proti časti tohto uznesenia, ktorým súd pripustil vstup spoločnosti M., spol. s r. o., so sídlom B. do konania ako ďalšieho účastníka na strane žalovaného, podal včas

odvolanie žalobca. Súčasne navrhol, aby odvolací súd pripustil rozšírenie žaloby o určenie, že kúpna zmluva, uzavretá medzi spoločnosťou M., spol. s r. o., P., IČO: X., Zápis v OR OS BA I. Sro vl. č. 923/B a spoločnosťou M. S., spol. s r. o., P., IČO: X., Zápis v OR OS BA I Sro vl. č. 49499/B k nehnuteľnostiam stavbám a pozemkom registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape, a to pozemok parcela číslo X. - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 1 096 m², pozemok parcela číslo X. - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 301 m², pozemok parcela číslo X. - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 4 692 m², pozemok parcela číslo X. - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 164 m², stavba (tzv. iná budova) súpisné číslo X. na pozemku parcela číslo X. a na pozemku parcela číslo X. a stavba - administratívna budova súpisné číslo X. na pozemku parcela číslo X., všetko vedených Katastrálnym úradom v B., Správou katastra pre hlavné mesto SR B. pre obec B. mestská časť R. a katastrálne územie R. na liste vlastníctva X., číslo vkladu V. zo 17. 12. 2007, nenadobudla právnu účinnosť a žalovaný nie je preto vlastníkom týchto nehnuteľností.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že aj keď žalobca vo svojom podaní zo dňa 28. 02. 2011 výslovne nepodmienil svoj návrh na vstup ďalšieho účastníka súčasným pripustením navrhovanej zmeny žaloby, z obsahu podania nepochybne vyplýva, že tieto dva návrhy spolu súvisia, nakoľko vstup spoločnosti M., spol. s r. o. do tohto konania vzhľadom na jeho predmet nemá právny význam a v konečnom dôsledku by žaloba musela byť v tejto časti proti tomuto subjektu zamietnutá. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa nerozhodol o návrhu tak, ako ho podal žalobca, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti, týkajúcej sa vstupu ďalšieho účastníka do konania, zrušil.

Odvolací súd dodal, že podľa ust. § 216 ods. 1 O. s. p., ust. § 92 ods. 1 a 4, § 97 a § 98, pre odvolacie konania neplatia. Citované ustanovenie výslovne nevyklučuje použitie § 95 O. s. p. o zmene žaloby v priebehu odvolacieho konania. Pripustením navrhovanej zmeny v odvolacom konaní by však došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania, a preto odvolací súd tento návrh zamietol.

Proti prvému a tretiemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. e/, f/

a g/ O. s. p. Dovolateľ uviedol, že ako žalobca podal dňa 27. 11. 2009 na Okresný súd Bratislava III. návrh podľa ust. § 42a Občianskeho zákonníka na určenie právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy, uzavretej žalovaným k nehnuteľnostiam vedeným v obci B. a katastrálne územie R. Ten istý súd predtým v konaní sp. zn. 25Cb 200/2009 vyhovel návrhu žalobcu zo dňa 19. 11. 2009 a dňa 09. 12. 2009 vydal predbežné opatrenie, ktorým žalovanému zakázal nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami a súčasne uložil žalobcovi podať návrh vo veci samej, čo žalobca splnil už pred vydaním predbežného opatrenia. Návrh na zrušenie predbežného opatrenia podal žalovaný dňa 07. 03. 2011 priamo do konania vedeného pod sp. zn. 29Cb 27/2010, hoci je samostatným návrhom, nie je len procesným návrhom v prebiehajúcej právnej veci vo veci samej. Dovolateľ zdôraznil, že návrh na zrušenie predbežného opatrenia mal byť samostatný návrh a pridelený v súlade s platným rozvrhom práce. Dovolateľ dodal, že súd prvého stupňa posúdil podanie žalovaného na zrušenie predbežného opatrenia ako vzájomný návrh podľa ust. § 97 O. s. p., resp. sa považoval za príslušný na jeho prejednanie podľa ust. § 102 O. s. p.

Návrh žalovaného na zrušenie predbežného opatrenia pritom podľa dovolateľa nie je vzájomným návrhom v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu a nevzťahuje sa naň postup podľa ust. § 102 O. s. p. Sudca oddelenia 29Cb preto nebol v danom prípade na rozhodnutie o zrušení predbežného opatrenia zákonným sudcom, z ktorého dôvodu bol súd nesprávne obsadený, čím súčasne došlo postupom súdu k odňatiu možnosti konať pred súdom. Možno tiež preto podľa dovolateľa konštatovať, že absentoval riadny návrh na zrušenie predbežného opatrenia.

Dovolanie proti výroku rozhodnutia, ktorým výrokom nebola pripustená zmena návrhu, je dovolateľom odôvodnené tým, že odvolací súd nepripustil zmenu návrhu v rozpore s ust. § 95 ods. 2 O. s. p., nakoľko hmotnoprávne podmienky na pripustenie zmeny návrhu boli podľa názoru dovolateľa splnené. Dovolateľ dodal, že pripustenie zmeny návrhu je upravené ako procesná povinnosť súdu zmenu návrhu pripustiť za určitých podmienok, nie iba ako možnosť súdu. Ak súd zmenu nepripustí, hoci podmienky k tomu boli splnené, poruší tým právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, čím odníme účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Podľa dovolateľa v súvislosti s pripustením zmeny návrhu by mal mať súd povinnosť vysporiadať sa aj s otázkou, či boli splnené zákonné podmienky

účinnosti napadnutej kúpnej zmluvy, čo je predpokladom možnosti domáhať sa jej relatívnej právnej neúčinnosti. To by malo dopad aj na posúdenie dôvodnosti ďalšieho trvania predbežného opatrenia vo vzťahu k domnelému vlastníkovi. Ak preto došlo k zamietnutiu návrhu na zmenu žaloby porušením práva na súdnu ochranu, možno to považovať za taký postup súdu, ktorým súd znemožnil žalobcovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu zákon priznáva.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v časti, v ktorej bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu B. III. zo dňa 13. 06. 2011, č. k. 29Cb 27/2010-280 a súčasne aj zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bolo zrušené nariadené predbežné opatrenie a vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na zmenu žaloby tak, že zmenu žaloby pripustí.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania včas, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 239 O. s. p.

Dovoláním z dôvodov uvedených v ust. § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených

v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (ust. § 242 O. s. p.).

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p., dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska.

Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak:

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

S poukazom na ust. § 293 ods. 3 O. s. p. v prejednávanej veci dovolanie nie je prípustné, pretože smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení.

Dovolací súd preto s poukazom na ust. § 242 ods. 1 O. s. p. skúmal, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd v zmysle § 237 O. s. p. a najmä sa zameral na tvrdenie dovolateľa,

že sudca oddelenia 29Cb nebol zákonným sudcom na rozhodnutie o zrušení predbežného opatrenia a súd z toho dôvodu nebol správne obsadený, ktorým postupom mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. g/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol senát nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. k. II. ÚS 283/09 vyslovil, že iba taký sudca, určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. nezávislým a nestranným sudcom podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky súd treba považovať za „nesprávne obsadený“ aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca, resp. zákonní sudcovia (nález č. k. II. ÚS 136/08).

Z obsahu spisu sa zisťuje, že podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava III. dňa 07. 03. 2011, žalovaný navrhol zrušiť predbežné opatrenie nariadené Mgr. Ivanou Dufalovou, sudkyňou Okresného súdu Bratislava III., uznesením zo dňa 09. 12. 2009, pod sp. zn. 25Cb/200/2009, na návrh žalobcu pred začatím konania vo veci samej. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 31. 03. 2010.

O predmetnom návrhu žalovaného rozhodla sudkyňa Okresného súdu Bratislava III. JUDr. Andrea Krišková dňa 04. 07. 2011, pod sp.zn. 29Cb/27/2010-301, v konaní vo veci samej, ktorá jej bola pridelená náhodným výberom dňa 01. 02. 2010.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci.

Podľa časti II. bod 18 Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava III. na rok 2010 pridelovanie žaloby (návrhu vo veci samej), ak sa na súde vedie konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia :

- vec sa zapíše do totožného súdneho oddelenia, v ktorom je zapísaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, pokiaľ toto konanie nebolo právoplatne skončené.

Podľa časti II. bod 16 Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava III. na rok 2010 reklamáciu voči zapísaniu veci do príslušného oddelenia môže vzniesť sudca, súdny tajomník, vyšší súdny úradník, resp. justičný čakateľ, ktorému takto zapísaná vec prislúcha na vybavenie podľa rozvrhu práce do 30 dní od pridelenia veci u predsedu súdu.

Z obsahu spisu je tiež zrejmé, že predseda Okresného súdu Bratislava III. reklamáciu sudkyne JUDr. Kriškovej voči zapísaniu veci do príslušného oddelenia neakceptoval, pretože nebola uplatnená v lehote podľa spravovacieho poriadku a Rozvrhu práce na rok 2010, v ktorom prípade tak s poukazom na ust. § 152 ods. 7 vyhl. č. 543/2005 Z. z. platí, že vec dokončí senát alebo sudca podľa pôvodného pridelenia.

Obdobný postup pri reklamacii voči zapísaniu veci do príslušného oddelenia platil aj v zmysle časti II. bod 16 Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava III. na rok 2011.

Pre tieto dôvody neobstojí tak tvrdenie dovolateľa, že sudkyňa JUDr. Andrea Krišková, ktorá na súde prvého stupňa konala a rozhodovala vo veci návrhu na zrušenie predbežného konania, nebola zákonnou sudkyňou, a teda, že súd bol nesprávne obsadený, resp., že pre tento dôvod bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa dovolateľa mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom aj z dôvodu, že nevyhovel jeho návrhu na zmenu žaloby, keď hmotnoprávne podmienky pre jej pripustenie boli splnené.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme

možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Z ust. § 95 O. s. p. vyplýva, že zmena žaloby nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To, či dôsledky určitého procesného postupu alebo úkonu sú v súlade s touto zásadou, posudzuje súd. Ust. § 95 ods. 1 O. s. p. preto dáva žalobcovi možnosť zmeniť žalobu (len) so súhlasom súdu, ktorý zmenu žaloby nepripustí (tiež) vtedy, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe (§ 95 ods. 2 O. s. p.). Pokiaľ súd zmenu žaloby nepripustí, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe a žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní.

V predmetnej veci odvolací súd návrh žalobcu na zmenu žaloby zamietol, vychádzajúc však zo zásady dvojinstančnosti konania, čím ani nezaložil prekážku pôvodného návrhu žalobcu zmeniť jeho žalobu v predmetnom konaní.

Aj z tohto dôvodu neobstojí preto tvrdenie dovolateľa, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepreukázala existencia žalobcom tvrdenej procesnej vady v zmysle ust. § 237 písm. g/, f/ O. s. p. a že najavo nevyšla ani žiadna iná vada, uvedená v ust. § 237 O. s. p., dovolací súd v ďalšom vychádzal z toho, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ust. § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. apríla 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová